

Van zij naar wij...

...van praten over de leerlingen naar praten met de leerlingen om motivatie van de leerlingen (en docenten) te verhogen.

Wat verwachten we van vwo-leerling?

Analyseren, evalueren en creëren van informatie of producten

Metacognitieve vaardigheden

Nieuwsgierige houding

Positieve houding tot samenwerken

Onafhankelijk en probleemoplossend vermogen

Groeibesef

Zelfvertrouwen en zelfinzicht

Willen-kunnen benadering

Willen-presteren benadering

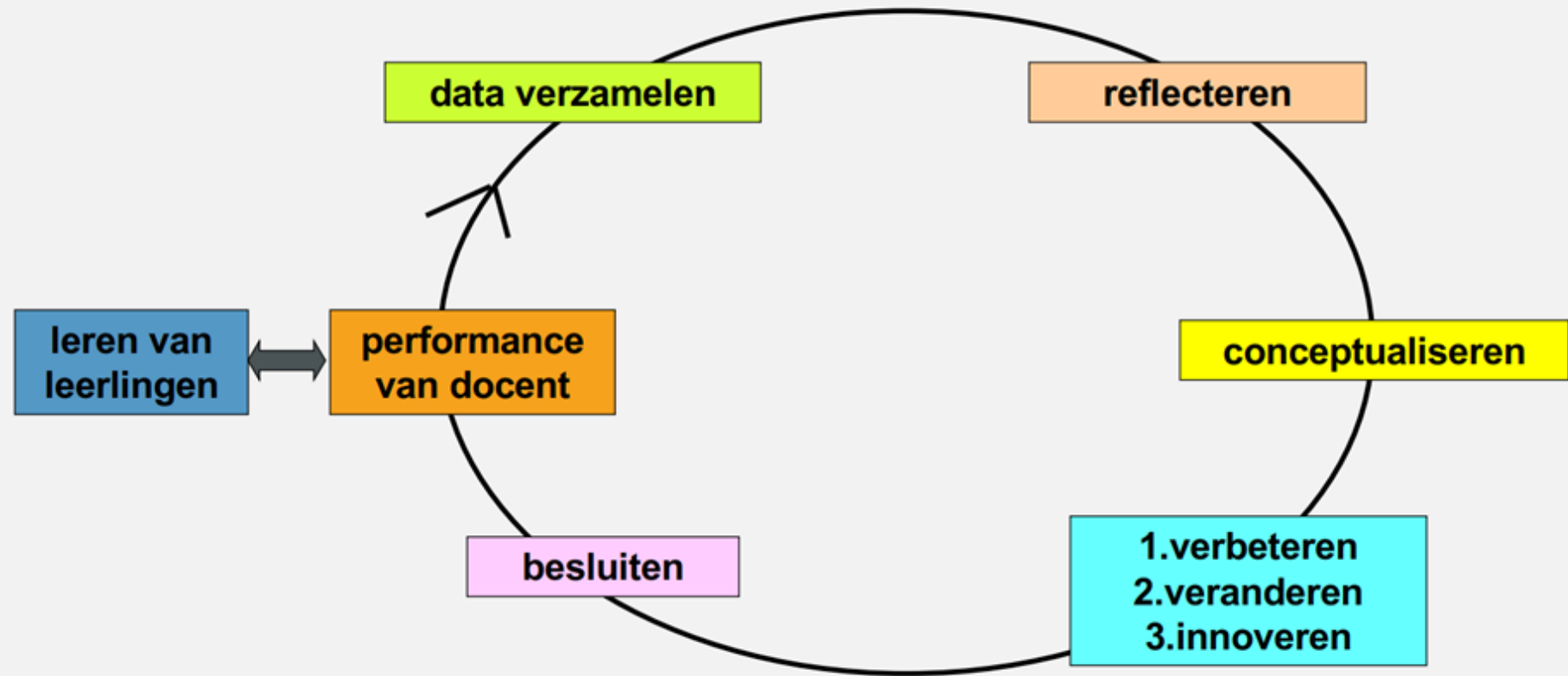
(e.g., Dweck, 2006)

=> Wij streven naar een pro-actieve leerhouding met meer verantwoordelijkheid bij de leerling voor het eigen leerproces

LEERCIRKEL VOOR PROFESSIONELE LEERGROEP

Enquête afgenomen over:

Motivatie

Leergedrag

n= 118 /121 (circa 50% van alle vwo-leerlingen)

Vragen in enquête over motivatie gingen o.a. over:

- Do's en don'ts van docenten
- Variatie in de lessen / flexuren
- Eigenaarschap / eigen inbreng
- ICT-gebruik
- Actualiteit / belevingswereld
- Structuur / duidelijkheid
- Nut / betekenisvol
- Feedback
- Veiligheid
- Regels

Vragen in enquête over leergedrag gingen o.a. over:

- Planningsvaardigheden
- Netwerk
- Concentratie
- Leerhouding in de klas
- Leerhouding thuis
- Leerstrategieën
- Relatie met de docent
- Samenwerken met andere leerlingen

Na afloop uitslag bespreken met o.a. leerlingenpanel.

Zomaar een onwillekeurige selectie:

50 % van de leerlingen voelt zich niet gezien en 58% mist individuele ondersteuning
56 % van de leerlingen vindt dat hun mening er niet toe doet op school

Leerlingen prioriteren op maakwerk en niet op het leren
60 % van de leerlingen houdt geen aantekeningen bij

Leerlingen vinden het programma overladen
Leerlingen balen van stigmatisering “jullie vwo-ers”

Grappig... leerlingen vinden dat docenten moeten **staan** voor de klas

Samenvatting (1)

Motiverende factoren:

1. Goede cijfers of beloningen (door bonus)
2. Het begrijpen of willen snappen
3. Een diploma halen, mijn toekomst
4. Dwang en opgelegde discipline

Demotiverende factoren:

1. Te veel, geen rust
2. Desinteresse, ook van de docent
3. Nutteloos, geen betekenis

Samenvatting (2)

Wanneer ben ik betrokken:

1. Als de docent enthousiast is
2. Als er veel afwisseling is en tijd om zelfstandig te werken

Wanneer haak ik af:

1. Als er veel en lang gepraat wordt
2. Desinteresse in mij als persoon
3. Te veel herrie, ordeproblemen

Samenvatting (3)

Waar moeten we mee doorgaan?

1. Flexibiliteit, eigen tempo
2. Interesse tonen
3. Ons veel laten oefenen

Waar moeten we mee stoppen?

1. Negativisme, jullie vwo'ers...
2. Overladenheid van het programma
3. Veel praten in de les
4. Klassikaal opdrachten bespreken

Opvallend? Niet echt...

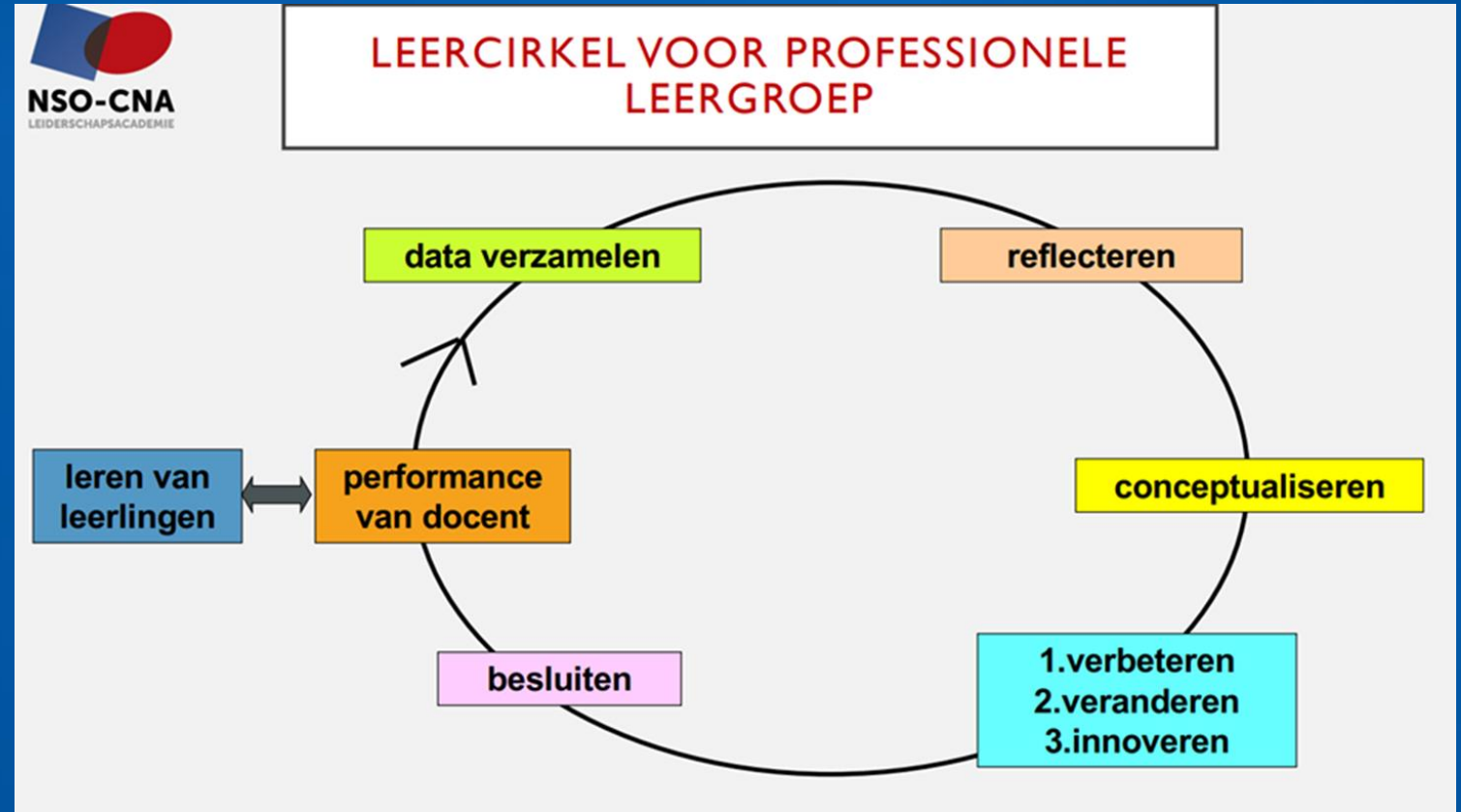
- Meisjes plannen meer en maken meer samenvattingen
- Jongens maken geen of weinig aantekeningen
- Meisjes gaan meer naar de extra ondersteuningsuren
- Jongens wisselen huiswerk meer af met leukere activiteiten

En nu?

Welke vaardigheden willen als vwo bovenbouw dat onze leerlingen kennen en kunnen?

Hoe gaan we met elkaar in gesprek?

Basisregels 'Deep Democracy':

Aan de slag met het team

- Stap 1: Maak je eigen top drie + argumenten waarom
  - Stap 2: Er wordt een top 3 van genoemde vaardigheden vastgesteld (bij gelijke score → herstemming)
  - Stap 3: We bespreken de argumenten voor het kiezen van een bepaalde vaardigheid
  - Stap 4: We tellen opnieuw de gekozen vaardigheid (bij gelijke score → herstemming)
- => Uiteindelijk leidde dit tot werken aan de “motivatie”

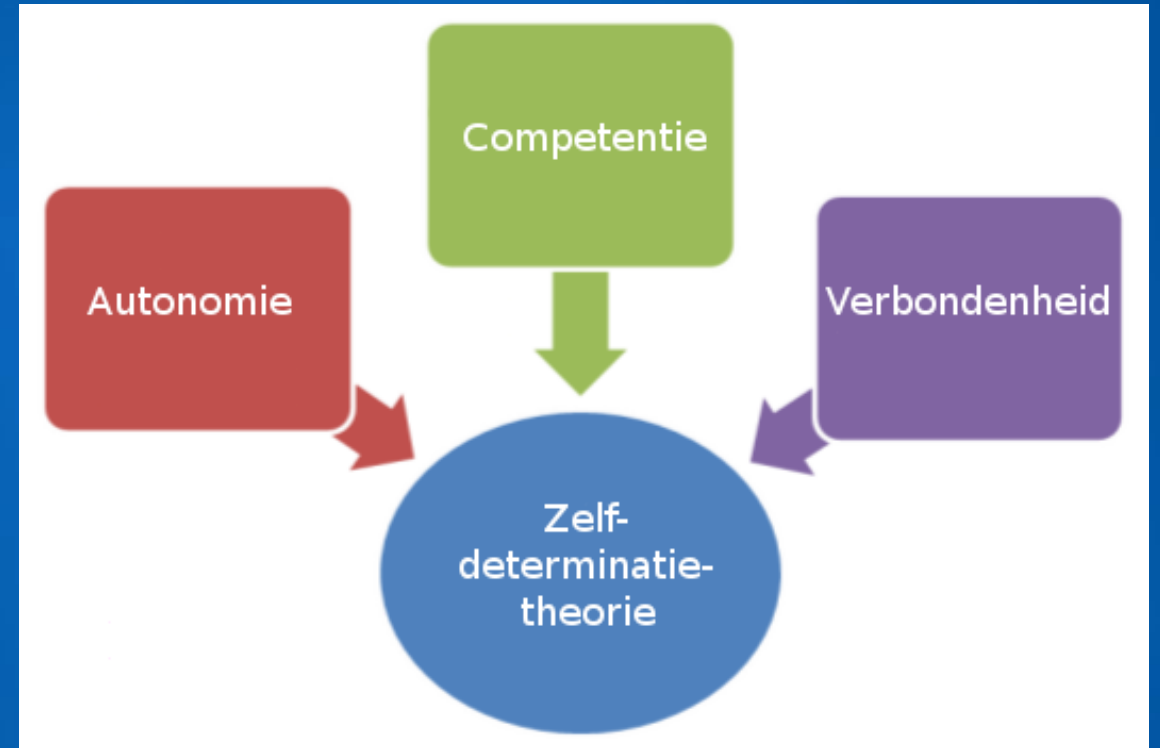
Wat weten we uit onderzoek wat werkt?

Volgens Deci & Ryan (1985; 2000) kunnen docenten de intrinsieke motivatie verhogen als ze weten in te spelen op drie psychologische basisbehoeften:

Autonomie. De leerling heeft de vrijheid om een activiteit naar eigen inzicht te kunnen uitvoeren en heeft invloed op wat hij doet

Gevoel van **competentie.** Het vertrouwen dat de leerling moet hebben in eigen kunnen

Relatie, sociale verbondenheid. De verbondenheid met de omgeving, ofwel vertrouwen hebben in anderen. Daarnaast een positief klimaat in de klas; leerlingen moeten zich vrij voelen om vragen te stellen en niet bang zijn om fouten te maken

Teamplan “Motivatie”

Het idee: we maken subgroepen waarbinnen we proberen één van deze punten te verbeteren:

- Autonomie
- Verbondenheid
- Competentie

Autonomie

- Keuzes in route naar leerdoel
- Aanhoren interesses
- Variabele instructie
- Aanmoedigen eigen initiatieven
- Actiekeuze of optiekeuze

Verbondenheid

- Waardering
- Vertrouwen geven
- Weerstand erkennen
- Inzetgerichte feedback
- Taalgebruik

Competentie

- Leerstrategieën
- Zelfvertrouwen versterken
- Reductie van faalangst
- Leerdoelen

De opbrengsten tot op heden

Docenten wisselen werkvormen uit die de leerlingen meer inzicht geven in hun eigen vordering

Relatieversterkende activiteiten (activiteiten op vrijdagmiddag)

Do's en Don'ts voor leerlingen en docenten worden verfilmd en gezamenlijk gedragen

We gebruiken Catwise voor reflectie en een PVA en zijn van mentoren naar coaches gegaan

Profiel van de kenmerken van een vwo-leerling willen we mee laten tellen bij bevordering

We bieden diverse trainingen voor coping, mindfulness en faalangst aan

De bijvangst...

Leerlingen voelen zich meer gezien en serieus genomen, dat zien we ook meer terug in de lessen.

We hebben de eerste stapjes gezet naar een professionele leergemeenschap.

We zijn iets opener geworden over ons eigen “falen” en voeren vaker het gesprek over de inhoud.

